

28 mei 2023 – Eerste Pinksterdag

PINKSTEREN = PASEN XL

Johannes 6, vers 5-15

Kent u Knollys? Knollys is een fan van de voetbalclub West Ham United (Engeland). Na de wedstrijd van West Ham United tegen AZ tien dagen geleden werd hij in zowel Nederland als Engeland bekend. Toen AZ hooligans de confrontatie opzochten met fans van West Ham, heeft hij zich namelijk kranig verweerd. Hij had recent een heupoperatie ondergaan, maar dat weerhield hem er niet van om de AZ hooligans een flink pak slaag uit te delen en hen uit de buurt te houden van de West Ham supporters. Knollys sloeg de hooligans van zich af en zorgde daarmee voor de veiligheid van o.a. familieleden van de voetballers. Een held.

Nu gaat het mij niet om die Knollys. Hij gaf zelf na dit incident ook aan dat hij niet al die aandacht hoefde. 'Ik deed gewoon, wat ik moest doen', zo was zijn reactie. Het gaat mij erom dat een tamelijk onbekende man opeens overal bekend wordt door viraal te gaan. [Viraal gaan – de jongeren kennen de uitdrukking wel – dat betekent dat een persoon (een video van een persoon of foto van een persoon, of verhaal) zich als een inktvlek over het internet verspreid. Binnen de kortste tijd is hij of zij overal bekend. De informatie wordt massaal gedeeld, ongeacht landsgrenzen of taalbarrières. Hij is viraal gegaan, zo zeggen wij dan.]

Nou, dan heb ik gelijk de betekenis van Pinksteren aan u en jou uitgelegd. Wat vieren wij met Pinksteren? **Met Pinksteren vieren wij dat Jezus viraal is gegaan.** Wij vieren dat 'Wie Hij is en wat Hij heeft gedaan' zich als een olievlek over deze wereld is gaan verspreiden.

Het gaat met Pinksteren dus eigenlijk niet eens om wat er toen op die bewuste Eerste Pinksterdag in Jeruzalem gebeurde. Nee, als je luistert naar de Pinksterpreek van Petrus, ja, dan vertelt hij inderdaad eerst over wat er op dat moment gebeurde: de Geest die al in het Oude Testament door de profeten is aangezegd, de Geest van God is uitgestort en mensen zijn daardoor helemaal vol geworden van geloof en gaan profeteren, gaan spreken over God. Maar dan gaat Petrus gelijk verder met vertellen over Jezus. Petrus gaat in zijn Pinksterpreek het *Paasverhaal* opnieuw vertellen, met allemaal verwijzingen naar het Oude Testament, om aan te tonen hoe bijzonder het is wat er met Pasen is gebeurd. Petrus houdt op Eerste Pinksterdag een Paaspreek, met een duidelijke boodschap: 'Jezus is de opgestane HEER en jullie hebben Hem gekruisigd'. En deze boodschap is sinds Pinksteren viraal gegaan: in heel Israël werd na die eerste Pinksterdag over Jezus verteld. In de landen om Israël heen werd daarna de boodschap van Jezus' kruisiging en opstanding verteld. Het nieuws ging zelfs de grens met Europa over. Het ging allemaal grenzen van taal en cultuur over. Pasen –

Jezus en Die gekruisigd en opgestaan – ging vanaf die eerste Pinksterdag viraal.

En dat vieren wij dus vandaag. Eigenlijk vieren wij dus opnieuw Pasen vandaag, maar dan Pasen in het kwadraat, 'Pasen XL': heel de wereld mag (ja: moet!) deelgenoot worden van dit geweldige nieuws. En daarvoor heeft God Zijn Geest gezonden. ... En dat had Jezus had voor Zijn sterven al aan Zijn discipelen verteld. Wij lezen Jezus' woorden in Johannes 16, vers 14: *'de Geest zal Mij verheerlijken, want Hij zal uit het Mijne nemen en het jullie verkondigen.'* De Geest zal ervoor zorgen dat Jezus bekend zal worden en groot gemaakt zal worden.

Je moet je dus niet al teveel focussen op de Heilige Geest, Wie Hij is, hoe je Hem precies moet zien. Gods Geest blijft voor ons een mysterie. Hoewel de Geest bijzonder belangrijk is voor ons geloof, wordt er in de Bijbel nooit zo uitgebreid over Hem gesproken. Nooit zo uitgebreid als over God de Vader of Jezus. (N.b.: Paulus

noemt de Heilige Geest niet eens in zijn groet aan het begin van zijn brieven.)

De Geest is bijzonder belangrijk, maar Hij doet Zijn werk onzichtbaar en blijft steeds op de achtergrond.

De Geest is als het internet. Jezus gaat dankzij Hem viraal, wordt over heel de wereld bekend, maar net zoals alle beelden en filmpjes die via het internet viraal gaan: 'geen idee, hoe dat internet werkt!'

Het blijft iets wonderlijke dat

alles zo maar verspreid kan worden en dat zoveel informatie overal beschikbaar is. Je snapt er niets van – althans: ik als digibeet snap er niets van - maar zo is het ook met de Heilige Geest: dankzij Hem wordt die boodschap van Pasen overal bekend, overal verspreid, op plekken die wij niet eens kennen, soms door alle spamfilters van deze wereld heen. En vanuit het niets groeit er een wereldwijde verbinding van mensen die elkaar nog nooit hebben gezien en elkaar op deze aarde ook nooit zouden zien misschien, mensen uit allerlei landen en culturen: verbonden rondom die Ene, die dankzij het werk van de Geest viraal is gegaan, Jezus Christus, de gekruisigde en opgestane Heere.

Wij vieren vandaag dus Pasen XL, Pasen in het kwadraat. Wij vieren dat het wonder van Pasen dat nu voor heel de wereld beschikbaar wordt gesteld en aan heel de wereld verteld moet worden.

Maar ik kom nog even terug op die Knollys. Ik gun hem die aandacht en die eer wel hoor. Ik vind hem ook een held. Maar ik denk dat die Knollys over een tijdje weer uit het nieuws is verdwenen. Zo gaat het vaak met mensen of gebeurtenissen die viraal gaan: even is er ongekend veel aandacht en interesse en dan zakt het weer af en verdwijnt het steeds verder in de zoekmachines. Maar dat is met Pinksteren niet de bedoeling! De boodschap die Gods Geest viraal laat gaan, de boodschap die Gods Geest de hele wereld over laat gaan, is niet bedoeld om eventjes te zien, eventjes tussen al het andere nieuws of bij de video's van deze dag, nee..., Gods Geest zal komen om de wereld te

overtuigen, zo vertelt Jezus. Zijn boodschap moet niet alleen in razendsnel tempo door heel de wereld gaan, *Zijn boodschap moet ook echt door de levens van mensen heengaan*. Jezus zegt het zo tegen Zijn leerlingen: *als Die (de Geest) gekomen is, zal Hij de wereld overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel*. Hij zal de wereld overtuigen *van zonde, omdat zij niet in Mijn geloven*. En: *van gerechtigheid, omdat Ik heenga naar Mijn Vader en jullie Mij niet meer zullen zien*. En: *van oordeel, omdat de vorst van deze wereld veroordeeld is.*'

Ik kan me voorstellen dat u nu even dreigt af te haken. Dit wordt wel erg ingewikkeld. 'Overtuigen van zonde, gerechtigheid en oordeel?' Ik ga het proberen uit te leggen:

Drie dingen moet de wereld horen. De Heilige Geest van God heeft een driepuntenpreek die over heel de wereld moet klinken: (1) zonde, (2) gerechtigheid en (3) oordeel.

Allereerst 'zonde'. Je kan dat ook horen in de Pinksterpreek van Petrus. Die Pinksterpreek van Petrus is haarscherp. Petrus eindigde zijn preek met de woorden: 'jullie hebben Jezus de Heere gekruisigd!' Jullie zijn moordenaars! Moordenaars van Gods Zoon. Moordenaars van God. De luisteraars, het gehoor van Petrus, raakte helemaal ontdaan, ze schrokken geweldig en vroegen: 'wat moeten wij doen?' De Eerste Pinksterpreek was dus een preek over zonde. Want de wereld moet tot het besef gebracht worden wat er gebeurt en wat er op het spel staat. En uiteindelijk vindt de grote beslissing plaats in het voor of tegen Jezus zijn. Of de weg van redding aanvaardt die God ons heeft gegeven..., of andere wegen van redding zoeken, vluchtwegen, alternatieve routes... Maar er is geen andere weg, zo had Jezus gezegd. *Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven*.

Eigenlijk lijkt de Heilige Geest wat dit eerste punt betreft – 'zonde' - op een soort advocaat. Zo kan je namelijk dat woord 'Trooster' ook vertalen, dat hier voor de Heilige Geest wordt gebruikt. Dat woord 'trooster' (parakleet in het Grieks) heeft meer betekenissen. Trooster. Bijstand, hulp. Erbij geroepene. Maar ook 'advocaat'. Nu, als je Jezus hoort spreken over de Heilige Geest in Johannes 16, dan lijkt de Heilige Geest wel een soort advocaat. Want de Heilige Geest klaagt ons aan. Hij houdt ons de feiten voor ogen. Hij brengt de waarheid boven tafel. In deze wereld hebben wij namelijk zoveel verklaringen voor het kwaad en heeft alles met alles te maken, het een is weer de oorzaak van het ander enzovoort, enzovoort. Maar de Geest brengt mensen tot de uiteindelijke keuze: hoe sta je nu tegenover God? Geef je je over? Durf je je over te geven? Laat je je redden door Jezus? Laat je je meenemen op Zijn weg? Of ga je je eigen weg?

Pinksteren is Pasen XL. Heel de wereld wordt door de Geest bij het Paasgebeuren betrokken. De wereld die God zo lief had dat God Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, die wereld wordt voor de keuze gesteld. Een pijnlijke keuze: je verliest daarmee al je eigen zekerheden... en het roer moet helemaal om..., het zal echt een ander leven voor je betekenen. Maar het is ook een prachtige keuze: je mag met lege handen mag je in de armen van de hemelse Vader laten sluiten..., omdat Jezus als Middelaar God en mensen, Schepper en wereld bij elkaar heeft gebracht door Zichzelf te geven.

Het tweede punt van de driepuntenpreek van de Heilige Geest voor deze wereld is: gerechtigheid. De Geest overtuigt de wereld van 'zonde', maar ook van 'gerechtigheid'. 'Gerechtigheid, omdat Ik heenga naar Mijn Vader' zo verklaart Jezus. Dat Jezus naar de hemel, naar de Vader terug is gegaan, dat laat namelijk zien dat er werkelijk gerechtigheid heeft plaatsgevonden. Het is goed. Het is klaar. Het is volbracht. De straf op de zonde is gedragen. Aan alles is voldaan door Jezus. En daarom werd Hij in ere hersteld, met Hemelvaart opgenomen in die eeuwige heerlijkheid. Er heeft gerechtigheid plaatsgevonden.

Die gerechtigheid van God staat haaks op hoe wij vaak over gerechtigheid spreken. We gebruiken het woord 'gerechtigheid' volgens mij niet elke dag, maar als wij het gebruiken dan gaat het vaak om 'die of die heeft zijn verdiende loon gekregen'. Eindelijk gerechtigheid!

Als wij het over 'gerechtigheid' hebben, dan bedoelen wij daar volgens mij ook vaak mee dat *ons* recht moet worden gedaan, dat wij moeten ontvangen waar wij recht op hebben, dat wij gecompenseerd moeten worden. 'Wij eisen gerechtigheid!' Gods gerechtigheid is totaal anders. Niet: het verdiende loon. Maar: genade, 'Ik neem de pijn op Mij die jullie hebben veroorzaakt.' Gods gerechtigheid, dat is niet: God eist dit of dat van ons. Maar: Hij geeft ons genade, vergeving, onverdiende liefde. Gods gerechtigheid werd zichtbaar op Golgotha. Zo ongenadig hard was de mensheid... en zo bijzonder vol van genade en liefde was God.

De Heilige Geest gooit met Zijn driepuntenpreek eigenlijk alles op de kop gooit in deze wereld. Hij confronteert ons met onze zonde. Geen aai over de wereldbol, nee, de waarheid wordt boven tafel gebracht. En Hij confronteert ons met hoe totaal anders God is in vergelijking met ons: Gods liefdevolle gerechtigheid tegenover al onze vormen van gerechtigheid die meestal in het teken staan van vergelding, compensatie en eerzucht. Pinksteren is daarom niet alleen heel erg mooi, maar ook wel heel erg ongemakkelijk, want Pinksteren is Pasen XL: u, jij en ik... de hele wereld... wordt in het Paasgebeuren getrokken. Pasen komt tot aan je voordeur..., nee: tot aan de deur van je hart. Je moet er wat mee, of je nu wilt of niet. En je ziet hier dan ook de scheiding zichtbaar worden, die ook al zichtbaar was toen Jezus op aarde was: sommige mensen waren diep onder de indruk van Jezus en volgden Hem. Andere mensen raakten teleurgesteld, zij vonden Jezus wel interessant, maar konden uiteindelijk niets met Hem en besloten Hem niet meer te volgen. En er was ook sprake van heftige weerstand tegen Jezus. Alles werd uit de kast gehaald om de Naam van Jezus te doen verstommen. Nu precies deze zelfde dingen zie je nu wereldwijd gebeuren nu Gods Geest de boodschap van Pasen heel de wereld over laat gaan, nu Jezus viraal gaat: geloof, onverschilligheid en ook... heftige weerstand. Pinksteren is dus echt Pasen XL.

Maar de Geest overtuigt ook van oordeel – dat is het derde punt. Van oordeel, want zo zegt Jezus: de vorst van deze wereld is geoordeeld. De vorst van deze wereld – de satan die deze wereld tot zijn bezit heeft gedacht – is geoordeeld. Hij zal verliezen. De duivel, de zonde, de dood..., deze duistere machten zijn al met Pasen veroordeeld en hebben het afdruppen.

Nu, dat is de preek van Pasen, de preek van Gods Geest, de boodschap die heel de wereld over moet: Zonde. Gerechtigheid van God. En het oordeel over de duivel.

Misschien dat u nu ook die woorden van Jezus kunt begrijpen, die Hij tegen Zijn discipelen zei: 'het is nuttig voor jullie dat Ik wegga, want als Ik niet wegga, zal de Trooster niet naar jullie toekomen.' Eerst moest Jezus Zijn taak volbrengen. Dat eerst natuurlijk. Maar daarna zal de Trooster, de Advocaat, Gods Geest, komen om aan heel de wereld bekend te maken wat Jezus heeft gedaan... Een prachtig samenspel, een prachtige samenwerking van de Vader, de Zoon en de Geest. Wat God is begonnen in Israël... en wat vervolgens een definitieve, allesbeslissende wending heeft gekregen met de komst van de Heere Jezus..., Gods grote heilsplan..., Gods grote reddingscampagne... Zijn geding met deze wereld gaat door, door de Geest. Nu met Pinksteren zijn wij dus in de eindfase beland.

Soms hè zie je misschien niets van dat werk van de Geest. Maar ja, de Geest werkt zoals het internet, zo vertelde ik: je ziet het niet, maar ondertussen. Maar aan de andere kant: het is toch een wonder dat binnen 2000 jaar het werk van de Geest in alle landen al is doorgedrongen? En dat, vanuit dat onbekende landje Israël, vanuit dat onbeduidende volkje? Ik las van de week over 1500 inwoners van Thailand, die op één keer gedoopt werden: 1500 mensen die tegelijkertijd sterven en opstaan met Christus. Over 'Pasen XL' gesproken! En je hoort soms over hoe de kerk in Iran veel groter is, dan de autoriteiten je willen laten geloven. En in Noord-Korea zijn nog steeds christenen, ondanks dat de grote leider er alles aan heeft gedaan om ze uit te roeien. Gods Geest gaat echt door met Zijn werk. En dat vind ik zo bemoedigend! 'Hij zal de wereld overtuigen van zonde, van gerechtigheid en van oordeel', zo had Jezus al tegen Zijn leerlingen gezegd. Ja, Hij zal ons in dienst nemen. Jij en ik, wij hebben ook een verantwoordelijkheid. Maar dat wereldwijde werk hangt echt niet van ons af. *Hij zal overtuigen. En Hij doet het!*

En wij – laten wij het nog heel even over onszelf hebben - *wij zijn getuigen*. Zo noemde Jezus Zijn leerlingen. Zij waren letterlijk getuigen van alles wat zij van Jezus hadden gezien en gehoord. En getuigen hebben nu eenmaal de taak om voor de waarheid uit te komen. Wanneer je in onze rechtsstaat door de rechter wordt opgeroepen om te getuigen dan is het zelfs strafbaar is om niet te getuigen. Nu, wij zijn niet die eerste leerlingen van Jezus, maar aan ons is de taak om het getuigenis van deze discipelen door te geven en verder de wereld in te brengen. De Paasboodschap moet gedeeld worden. Met de volgende generaties. Met de mensen om ons heen. In de wereld. Via de zendingsprojecten. Maar ook gewoon tijdens een koffiepraatje. Door een missionair project financieel te ondersteunen. Maar ook door gewoon aan tafel uit de Bijbel en of een dagboekje te lezen. *Het moet doorgegeven worden!*

En zeg nu zelf: hoe zouden wij deze geweldige, allesbeslissende boodschap voor onszelf *kunnen* houden? Is die zonde, die gerechtigheid van God en dat oordeel over de duistere machten dan nog niet door onszelf heengegaan? Of is het ergens blijven hangen? Hoe het er met deze wereld voorstaat (zonde), wat God daar tegenover heeft gezet aan genade en liefde (Zijn gerechtigheid) en dat de machthebber van deze wereld,

de duivel en de dood zijn verslagen (oordeel), dat kan je toch niet zomaar aanhoren en vervolgens gewoon verder gaan met waar je gebleven was? Je moet er wat mee! Doe er wat mee!

Maar Jezus wilde met Zijn woorden over de Geest Die zou komen allereerst Zijn leerlingen bemoedigen. *De Geest* zal de wereld overtuigen. Gelukkig! Want ik zie het niet echt voor mij hoe wij als kerk deze wereld zouden kunnen overtuigen..., een wereld waarin ieder zijn of haar eigen waarheid heeft..., een wereld waarin op school tegenwoordig moet worden geleerd hoe je fakenews van werkelijk nieuws kan onderscheiden, omdat er zoveel schijnwaarheid wordt verspreid... De Geest van de waarheid, *Hij zal overtuigen...*

En Hij zal ook Jezus' leerlingen helpen. Want zij kunnen dit niet allemaal zomaar bevatten, ook al waren zij ooggetuige geweest. Nee, het is te groot. Maar wanneer de Geest komt, zo vertelt Jezus (vers 13), *zal Hij jullie de weg wijzen in heel de waarheid*. Hij zal de weg wijzen. Hij zal dingen duidelijk maken. Inzicht geven. Richting geven. Ze zullen mogen groeien, ontwikkelen in hun geloof. In het getuige zijn. In het gemeente-zijn. Ik moet denken aan wat een gemeentelid vorige week vertelde op de senioren-Bijbelkring, hoe hij steeds meer tot inzicht kwam en het geloof in de laatste jaren steeds meer voor hem ging betekenen. Hij was er zelf verrast over. Nou, dat is de Geest, zo zou ik nu vanuit ons Bijbelgedeelte zeggen. Dus ook als jij als jongere misschien soms erg weinig er van snapt en het geloof soms zomaar langs je heen gaat, of dat je er gewoon niet uitkomt..., ga ermee aan de slag, lees, bid, zoek, vraag! Laat het er vooral niet bij zitten! Maar ook: vertrouw ook op de Heilige Geest. Je bent vroeger als kindje ook in de Naam van de Heilige Geest gedoopt. Hij zal je leiden in de waarheid. Er zijn dingen die nu nog te groot voor je zijn en er zijn dingen die wij misschien nooit zullen begrijpen..., laat het maar gewoon soms even staan. De Geest zal ons de weg wijzen hoe daarmee om te gaan.

De Geest zal ook de Kerk als geheel de weg wijzen. Dat vind ik wel een geruststelling hoor, want hoe je nu gemeente van Christus moet zijn anno 2023..., ik heb er inmiddels een heel aantal boeken over gelezen, maar wie het weet, mag zijn vinger opsteken. ... Laten wij vertrouwen op de Geest. De schouders eronder. Zoeken met elkaar. Durven. Doen. Maar vooral: verwachten. De Geest verwachten.

Knollys was even heel bekend, maar zal binnenkort wel weer worden vergeten. Zo gaat het met viraal gaan. Maar de Geest gaat door om Jezus en Zijn reddingswerk wereldwijd bekend te maken. Hij gaat de hele wereld door. God heeft er na Pasen geen punt achter gezet. Met Hemelvaart is de deur van de hemel niet dichtgegaan. Nee, God heeft de wereld iets te zeggen. Zonde. Gerechtigheid. En oordeel. Zonde: hoe het er met deze wereld voorstaat. Maar ook wat God daar tegenover heeft gezet aan liefde en genade. Zijn gerechtigheid. En oordeel: de duivel *is* geoordeeld. De dood *is* overwonnen. Jezus is HEER.

Laat je gezeggen en zeg het voort!